

Recensie: Screws *****

KANAL Brussel
zaterdag 12 september 2020

foto © Bart Grietens

Recensie:

Het minste dat je kan zeggen is dat de 5 performers risico nemen tijdens Screws waar Alexander Vantournhout voor de circografie en choreografie tekende. De voorstelling brengt dus een mix van acrobatie en dans. Het geheel oogt dan ook zowel explosief als intimistisch. Maar de productie laat zich ook snel lezen. Man en vrouw zijn hier elkaars tegengestelden, en voeren niet zelden dezelfde bewegingen uit maar dan in spiegelbeeld al dan niet met wat vertraging ten opzichte van elkaar. Leggen de mannen elkaars hoofd op elkaars schouder rug tegen rug terwijl ze in een omgekeerde V zich ten opzichte van elkaar verhouden, dan doen de vrouwen een beetje later hetzelfde maar dan met de buiken naar elkaar gericht. Screws brengt in Kanal 5 korte scènes op verschillende plekken. Het publiek neemt zelf steeds in een cirkel of halve cirkel plaats rond het speelvlak. Sommigen zitten op een bierbak, anderen op een kruk of een hogere barkruk.

Openen doen de vijf in duo, dan in trio wanneer ze hun benen in elkaar verstrengeld hebben en zo spelen met 'de zwaartekracht', het is te zeggen, ze spelen ook voor een stuk met gezichtsbedrog door de benen van de ander te laten bewegen terwijl ze per twee van links naar rechts bewegen. Op elkaars bovenbenen zitten ze ook terwijl ze hun lijf naar achter positioneren. Een van de sterkste momenten in dat eerste deel is ongetwijfeld het moment wanneer er twee performers ondersteboven tussen de benen van een staande man naar links of rechts overhellen.

Daarna toont het gezelschap dat ze echte durfals zijn. De twee vrouwen hangen ondersteboven aan een statief. Hun beide onderbenen zijn daaraan via een hulpstuk ingehaakt. Emmi Väisänen en Jessica Eirado Enes veranderen halfweg van positie en doen zo de choreo opnieuw terwijl ze gedeeltelijk hun lichaam draaien in een spiraalbeweging. Mooi zijn ook nu de momenten dat ze in elkaars armen vallen en hun hoofden intiem bij elkaar komen. Heftig wordt het wanneer ze hun lichamen "de ganse act verloopt ondersteboven wat hun hoofden uiteraard al snel rood doet oplopen en niet zonder risico is, wellicht daarom ook dat hun twee mannelijke collega's dichtbij blijven en toekijken " laten schommelen, versnellen, in een bolletje maken en van zodra ze op snelheid zijn gekomen stoppen ze abrupt door met de handen naar de ander haar buik te grijpen. Het plofgeluid dat dat veroorzaakt zorgt ervoor dat de twee vrouwen nog meer ontzag van het publiek krijgen. Die gespierde onderbenen en kuiten van het duo vertellen ook hoe niet vanzelfsprekend en intensief deze act is.

Daarna volgt een solo van een man met een bowlingbal in de linkerhand. De bruine lederen band die eraan bevestigd is, doet het al vermoeden. En achteraf nemen enkele toeschouwers de bal ook vast om te weten of het geen dummy is (een ultra licht exemplaar). Dat is het niet, en de performer neemt dus een behoorlijk risico om die hand of onderarm niet om te slaan, te verstuiken of zelfs te breken. Aanvankelijk trekt hij de rechte lijn, diagonaal door de bal heen en weer te slingeren, na verloop van tijd kiest hij voor de cirkel/spiraalbeweging en gaat ie hoog-laag met de bal terwijl hij varieert met het tempo. Op een bepaald moment vraag je je af wie wie voortbeweegt: de bal, de man, of de man de bal.

Het grootste risico nemen de twee duo's, een mannelijk en een vrouwelijk die elkaars tegenovergestelde in spiegelbeeld spelen, wanneer ze op een houten ondergrond met stijjzers aan opspringen, een voet tussen die van de ander plaatsen en zo

elkaar in evenwicht houden, vergelijkbaar met de allereerste scène van Screws. Ze veranderen van plaats, draaien, houden elkaars arm vast terwijl ze naar achter of voren buigen en beëindigen dat met twee stampen op de plankenvloer waarbij de allerlaatste het luidst klinkt.

In de laatste scène zien we de vijf in een cirkel zich in elkaar vouwen door naar achteren te hellen en zo op de andere te liggen of op handen staan terwijl ze elkaars voeten in elkaar laten verstrengelen het zwaartepunt naar achteren, naar het midden van de cirkel gericht. Ook zien we ze rug tegen rug zitten in de kring tegen elkaar alsof ze op onzichtbare stoelen zitten. De cirkel van vijf wordt er een met drie in het midden waarrond de andere twee cirkelen. Twee performers gaan opnieuw rug tegen rug zitten terwijl de andere twee ondersteboven hun benen leggen op elk een bovenbeen van een van de twee 'zittenden'. De voorstelling eindigt zoals ze begon met twee. Een man gaat rechts af, terwijl Emmi Väisänen links af gaat. Daarin zien we onze analyse bevestigd van wat we daarvoor te zien kregen: man en vrouw en wat ze tegengesteld aan elkaar in elkaars spiegelbeeld uitvoeren.

Screws verbaast omwille van het spectaculaire gehalte. En om het risico dat genomen wordt. Maar bij gebrek aan narratief of emotionele laag kruipt de korte voorstelling niet onder de huid wat ze wat vluchtig en vrijblijvend maakt.

< Bert Hertogs >